

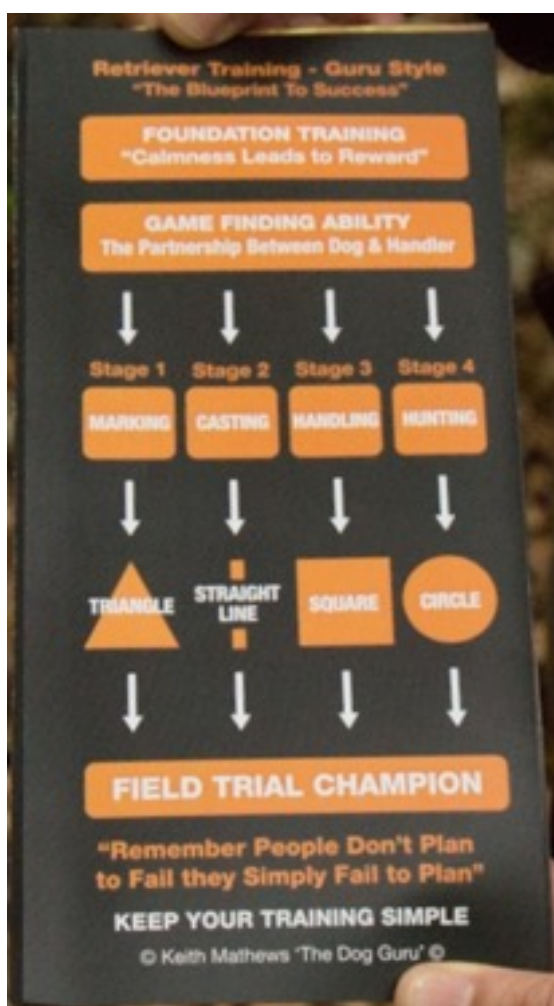
Keith Mathews 2015

Sammenfattet af Elisabeth Johansen - Redigeret af Pia Holm Nielsen og Pia Bielefeldt
Foto af Pia Bielefeldt og videoklip af Pia Holm Nielsen

Region Nordsjælland havde i samarbejde med Pernille Schwartz inviteret Keith Mathews til Danmark 28.-29. maj 2015. Det gav DRK's medlemmer mulighed for at deltage i to dages træning i Krogenberg Hegn. Her er samlet indtryk, øvelser og tip fra de to dage. [Se også billeder fra dagen på regionens hjemmeside.](#)

Keith Mathews Træningssystem

KM fortalte om sit træningssystem, som han sammenligner med opførelsen af et hus. Der skal være en plan - *the blueprint*, der skal lægges et godt fundament - *the foundation*, hvorpå apporteringstræningen bygges.

Træningsøvelserne skal laves simple, så man er sikker på hunden forstår, hvad den skal. Træningen skal bygge på succes, hund og fører skal blive et team, hvor hunden har tillid til sin fører.

FOUNDATION: Den første træning består i at socialisere hvalpen, og at lære den at holde sig i ro i forskellige miljøer. KM fortalte om, hvordan han sætter sig i en park med en bog, eller foran supermarkedet, hvor forbipasserende kun får lov at hilse på hvalpen, når den sidder. Socialiseringen suppleres med basistræning, som består af lineføring, fri ved fod, sit på fløjtesignal, hjemkald, afleveringer og ikke mindst ro. Basistræningen bør være på plads, når hunden er 12 måneder, men den indgår altid som element i den videre træning og vedligeholdes hele hundens liv.

GAME FINDING ABILITY: Hvalpens lyst og evne til at finde og bringe apporten stimuleres tidligt gennem leg, uden krav om pæne afleveringer. Dette viste KM med en 12 ugers hvalp, som også fik lov at vise, hvordan træning af områdesøg startes med at søge efter godbidder. KM starter apporteringstræning, når hvalpen er 6-7 måneder. Først og fremmest tilbagesendinger - *memory retrieves*, hvor dummyen bliver lagt. De kræver fokus, og man undgår det stress, markeringer kan give.

MARKING - CASTING - HANDLING - HUNTING: Er i det følgende oversat til markering, ligeudsending, dirigering og områdesøg. KM starter denne træning, når basistræningen er på plads, og hunden er ca et år. Mange af elementerne i den videregående træning er allerede indarbejdet under basistræningen. For eksempel sit på fløjten og områdesøg på godbidder. Derfor behøver den egentlige apporteringstræning ikke at tage mere end 6 måneder. KM arbejder efter et system, hvor han uge for uge arbejder i et nyt terræn. For eksempel (justeret efter danske forhold):

Uge 1: Højskov
Uge 2: Eng
Uge 3: Fældet granskov
Uge 4: Vand
Uge 5: Bakker
Uge 6: Hede

I løbet af en uge trænes alle fire discipliner: markering, ligeudsending, dirigering og områdesøg. Den daglige træning bør bestå i 4-6 velovervejede apporteringer, og den behøver ikke vare mere end 15-20 minutter. Husk at træne de fire discipliner lige meget og at vedligeholde basistræningen. Træningen skal forberede hunden på alle de situationer, den kan komme ud for på jagt eller prøver.

En træning af den unge hund skal ikke bestå af mere end fire dummyer, de ældre hunde seks. Gå ud med et mål, og stop når det er nået. Hvis noget kikser, har man gjort det for svært for hunden, og man må vende tilbage til en sværhedsgrad, man er sikker på, hunden kan klare. Hav altid "*foundation*" med i træningen.

Arbejde med hundene

KM startede begge dage med at spørge deltagerne om deres ønsker til træningen, og deltagerne fik et navneskilt med angivelse af hundens niveau - begynder, åben eller vinder. Ønskerne var mange, for eksempel: dirigering, ro ved aflevering, afleveringer fra vand, bytte / søge med apport i munden, uro / stress, stop, hvalpetræning, stabilt arbejde, fokus på dummy.

KM lagde ud med en afprøvning af hundene i en presset situation for at få et indtryk af deres niveau. For eksempel lod KM deltagerne med og uden hund stå ganske tæt på, og placerede i flere tilfælde tilskuerne, så de dannede en korridor, hunden skulle løbe igennem. Ifølge KM øger det den arbejdende hunds fokus på opgaven.

Afprøvning af apportering med de unge hunde

KM startede med de unge hunde, som fik en markering med skud. Dummyen faldt i en klynge unge bøge lige ved siden af den sti, hundene blev sendt ned ad. Hundene skulle derfor både markere og søge (hunte), for at finde dummyen, og KM kunne også se ro på post og afleveringer.

Efterfølgende spørger KM deltagerne enkeltvis om deres præstation.

Afprøvning med de øvede hunde

Denne træning foregik i højskoven øst for Hornbækvejen.

Hundene blev placeret på linie højt i terrænet og vendt mod grøften.

Tre hjælpere blev placeret ved grøften: En til højre ved et lille vandhul og en gruppe små bøge, en i midten, og en til venstre ved nogle væltede træer.

Hjælperne kastede dummyer, hujede, og affyrede skud samtidig. Hjælperen til højre kastede ind i bøgene og i terrænet foran. Hjælperen i midten skød med dummiskyderen bagud over grøften. Hjælperen til venstre kastede bagud over grøften og imellem de væltede stammer.

Mens der stadig blev skudt og støjet, blev den første hund trukket lidt frem fra rækken og fik anvist et område, hvorfra der skulle hentes en dummy. Med få undtagelser var præstationerne ikke imponerende. Den pressede og uvante situation påvirker både hunde og førere. Det hjalp lidt, da skudene ophørte.

Efterfølgende spørger KM deltagerne enkeltvis om deres præstation. Mange af hundene kommer ikke helt ud til området på en kommando, og må dirigeres videre. Ikke alle følger førers anvisninger.

KM fortalte, at risikoen for at hunden er urolig og giver lyd er størst i perioder, hvor der ikke sker noget, og det er derfor det er så vigtigt at træne ro.

Foundation træning

Lineføring

KM understregede vigtigheden af, at hunden har lært at følge fører, når hunden bruges på jagt. Hunden skal holde sig ved førers side, så fører kan koncentrere sig om jagten. KM træner også med sin stok under højre arm, for at hunden skal lære at følge bøssens bevægelser.

Efter at have set alle hunde gå fri ved fod eller i line frem og tilbage 10 m viste KM deltagerne enkeltvis, hvordan han træner lineføring. Enden af linen holdes i højre hånd, mens venstre hånd ligger om linen tættere på hunden. KM anbefaler, at man går langsomt, og der indgår mange vendinger og stop. I forbindelse med vendinger, går KM lidt ned i knæene samtidig med, at venstre hånd bruges til at føre linen lidt nedad samtidig med at kommandoen (plads/hinter/heel/foot) sættes på. Denne vending bruges også, hvis hunden sænker hovedet for at snuse. Når KM gør det, foregår det i en glidende bevægelse, og den nedadgående bevægelse med venstre hånd, får hunden til at fokusere på fører. Flere deltagere opnår, at hunden holder øje med deres bevægelser og følger dem tæt.

Ro og hjemkald

Alle hunde blev sat på linje, og førerne stillede sig overfor 10-15m fra hundene. KM anbefalede, at man gradvist lærte hunden at sidde i længere og længere tid, og denne træning også skulle flyttes til miljøer med mange forstyrrelser. For eksempel på en tankstation eller foran et supermarked. Hunden bør lære at sidde i ro i 30 min. Man skal bruge tid på at lære hunden at slå fra, når den er i ro.

Begge dage blev det tydeligt for stort et pres for mange af hundene, som en efter en søgte tilbage til deres fører. Hundene blev sat tilbage på linjen, men søgte i flere tilfælde kun hurtigere tilbage til fører.

Øvelsen afsluttedes med, at førerne gik tilbage til hundene, som belønnes med ros fra fører. Herefter forlod førerne igen hundene, og hundene blev yderligere udfordret af en deltager med hund, som gik zig-zag imellem hundene. Herefter blev kaldt hjem enkeltvis.

Ro og selvkontrol blev også afprøvet med en øvelse, hvor hundene igen blev sat af på linje. En fører går lidt frem mod hundene for at kaste en dummy over hovedet på sin hund. Herefter blev denne hund kaldt hjem og fik lov til at hente dummyen. Til slut blev hunden sat tilbage på linjen, før næste fører laver øvelsen med sin hund. En hund har meget svært ved denne øvelse, og i stedet stilles deltagerne og tilskuere som en korridor. Hund og fører går ned gennem korridoren, lægger en dummy, returnerer til udgangspunktet, hvorefter hundens sendes efter dummyen. Så snart hunden har dummyen i munden, får den hjemkald, som gentages under hele tilbageløbet. KM anbefaler, at man træner, hvor der er forstyrrelser, så hunden lærer at fokusere på opgaven.

Der blev også afprøvet en øvelse, hvor deltagerne kastede en tennisbold i jorden samtidig med de gik. Øvelsen var svær på grusstien, fordi boldens returretning var uforudsigelig. Nogle hunde fik også succes med at snuppe bolden.

Videregående træning

Træning af ligeudsending

KM rådede ved flere lejligheder til at træne færre markeringer og flere ligeudsendinger og at træne længere ligeudsendinger. Han fortæller at hans unge hunde lærer at løbe 200m ligeud. Denne træning startes på en sti, hvor dummyen ligger synligt, og altid på samme sted. I begyndelsen tages hunden med ud at lægge dummyen, og den sendes tilbage ca 50 m. Herefter øges afstanden gradvist og til sidst skal hunden kunne sendes 200m uden at have set dummyen blive lagt. Herefter flyttes træningen til andre terræner, hvor ligeudsendingen opbygges på samme måde. Hunden skal tro på fører, når den sendes, og den skal løbe ligeud, indtil den får søgesignal. Når træningen flyttes til andre terræner, er det vigtigt, at man går den lige linie hunden skal løbe. Det er vigtigt at have et punkt i terrænet at gå efter, da det ellers er svært at gå lige.

For de unge hunde (startes i 7-8 mdr alderen):

Foregik på en sti, som slår et sving til højre. Dummyen placeres i lidt bevoksning, som ligger lige fremme, der hvor stien svinger. Hunden skal altså løbe ligeud, og ikke følge stien, hvor den drejer. Tilskuere med og uden hunde var placeret tæt omkring stien, hvor hunden startede ligeudsendingen. Ifølge KM, får det hunden til at fokusere på dummyen.

Øvelsen foregår ved, at fører går med hunden af stien, frem til svinget, hvor dummyen kastes nogle meter videre frem. Fører returnerer og sender hunden. Her anbefaler KM, at man i starten sender, så snart hunden har opmærksomheden rettet mod dummyen, og undlader at rette på detaljer. Og så skal man huske søgesignalet, når hunden er fremme ved området. Sværhedsgraden øges ved at lade hunden sidde, mens man går ud og lægger, eller ved at have hjælper til at lægge yderligere dummyer, som hentes fra større og større afstand. Dummyerne lægges samme sted for at styrke hundens tillid til, at der er noget at hente.

KM understregede, at man **ALDRIG** må lægge mere en en dummy ud ad gangen. Under træningen skal hunden ikke opleve en situation, hvor bytning er en mulighed. Hvis skaden er sket, må man støtte hundens hjemløb ved at kalde på den med navn, og/eller lægge dummyen, så det er tydeligt for hunden, at der kun er en.

Variationer og flere gode råd.

Bagudsending kan indlæres ved at gå ud og placere dummyen sammen med hunden, og sætte den af på tilbagevejen og selv gå lidt videre, vende rundt og sende bagud. Lær også hunden at gå bagud uden håndsignal, for at kunne sende hunden bagud, selvom den ikke kan se fører. Hunden kan støttes med gentagne hjemkald på tilbagevejen, hvis den ser ud til at blive distraheret af omgivelserne.

Øvelsen kan også kombineres med et stop, hvor hunden sidder et stykke tid, så der kommer ro på, inden den sendes videre. Når der trænes stop, er det en fordel med en hjælper, der samler op, hvis hunden ikke stopper, eller først lægger dummyen, når hunden sidder med opmærksomheden rettet mod fører.

Der blev også vist en øvelse af hjemkald, som kan trænes ved at kaste dummyen over hovedet på hunden, og kalde den hjem før den sendes. Hjemkald på fløjten alene kan trænes, hvis hunden sættes af på tilbagevejen, fører går videre og fløjter på hunden uden at vende sig om.

For de øvede hunde:

Foregik i første dag højskoven øst for Hornbækvejen, med udgangspunkt samme sted som afprøvningen af de øvede hunde. Træningen består af lange tilbagesendinger til tre punkter, som ligger bag de områder, som blev brugt under afprøvningen. De tre områder blev valgt, således at en var med svært terrænskift, en var kortere og en, hvor hunden skulle søge/hunte for at finde dummyen.

Enkeltvis går fører med hund ud og lægger dummyen. Her må fører forcere grøfter og grenbunker for at følge den lige linje, hunden skal løbe. Fører og hund returnerer, og hunden sendes. Fører bruger søgesignal, når hunden er fremme. KM fortalte at søgesignalet bruges for at lære hunden at løbe ligeud, indtil den hører signalet. Derved forebygger man, at hunden går i søg for tidligt.

Ligeudsendingen kan kombineres med et stop. Her anbefaler KM, at hunden sidder helt i ro, før den sendes videre. Det hjælper hunden til at koncentrere sig og følge førers videre anvisninger. Ved træning af stop, skal man tage hensyn til hundens temperament. Hårdtgående hunde kan tåle flere stop, mens bløde hunde ikke skal have for mange. Slut altid træningen med en ligeudsending uden stop.

Ved træningen af den uerfarne hund, lægges og hentes dummyerne enkeltvis, mens den erfarne hund trænes ved at lægge alle tre dummyer, før der sendes. KM anbefalede også at fjerne en af de udlagte dummyer (eventuelt af en hjælper) for træne hjemkald.

KM understregede, at han under træning **ALDRIG** lægger mere end en dummy samme sted. Hunden skal ikke opleve, at der er mulighed for at bytte. Under eftermiddagens træning, så vi flere hunde, som lige skulle se efter flere dummyer, før de kom hjem. Førerne indrømmede, at de havde trænet med flere dummyer udlagt samme sted. KM anbefalede at støtte hunden ved at kalde hjem, så snart den har dummyen i munden. Man kan også træne hunden i ikke at bytte ved placere en dummy i dens hjemløbsbane. I starten tæt på fører, så det er lettere at støtte den, når den skal passere distraktionsdummyen. Denne øvelse kan med fordel laves på en sti, hvor distraktionsdummyen er helt synlig.

Anden dag foregik træningen i det meget udfordrende terræn med fældede graner syd for Daverød Dam, hvor deltagerne var nødt til at forcere en meget dyb grøft ved udlægning af dummyen længst til venstre. Pga terrænet var afstandene var kortere, men opbygningen den samme.

Variationer og flere gode råd.

Træn stop, men husk at sende lige igennem ved den næste ligeudsending.

Lær hunden at gå gennem gammel fært ved at lægge en dummy nr to længere ude i samme bane som den første.

Har man en meget tændt hund, så hold pause med markeringstræningen og træn kun med udlagte dummyer.

Selvom hunden bliver mere erfaren, sender KM aldrig på dummyer, hunden ikke har set blive lagt. Dog forstået sådan, at når hunden kender dummyernes placering fra tidligere træning, kan dummyerne godt lægges uden hunden ser det.

KM mindede igen om at arbejde med lange afstande, så hunden bliver udfordret.

Træning af områdesøg

Med hvalpen:

KM viste, hvordan han starter med at lære hvalpen at stikke næsen i jorden og søge ved at kaste godbidder og sætte søgesignal på. KM bruger kommandoen STEADY. Når hvalpen forstår, hvad det drejer sig om gøres øvelsen sværere ved at kaste færre godbidder og/eller kaste dem i blade eller andet mere udfordrende underlag. Målet er, at kommandoen/søgesignalet får hunden til at søge, også selv om den ikke har set noget blive kastet.

For de unge hunde:

Områdesøg med de unge hunde startes ved at sætte fært i et mindre område med en tennisbold eller minidummy, samtidig med der skydes. Bolden samles op og kastes. så der sættes fært i hele området. Til slut samles den op. Hunden sidder i området, mens færten sættes. Til slut puttes bolden i lommen og hunden sættes i gang med at søge af fører, som står lige i kanten af området. Når fører synes, hunden har søgt længe nok, kastes bolden ind i området, uden hunden ser det. I starten kasten bolden til hunden efter kort tid, men efterhånden som hunden bliver mere erfaren, lader man den søge længere tid, før bolden kastes ind. Øvelsen trænes i forskelligt terræn.

For de øvede hunde:

Når hunden har forstået øvelsen anbefaler KM, at man også lægger et stop ind, og lader hunden sidde et stykke tid, før den sættes igang med at søge igen. Det sikrer, at hunden arbejder for fører. Man kan også træne hunden i at afbryde søget med et hjemkald, hvorefter den sendes ind igen. Hårdtgående hunde kan stoppes oftere end bløde hunde.

Ved den videre træning sendes hunden ind i området, fra større og større afstand. Her bliver det nødvendigt med en hjælper, der kan kaste bolden ind. Øvelsen kan også kombineres med en distraktion.

KM bruger STEADY til det helt snævre områdesøg, mens han bruger fløjte til at sætte hunden igang med et mere frit søg. Det er nok anderledes end vi plejer at gøre det, og et egentlig frit søg, som vi kender det, er ikke en del af hans træning.

Træning på vand

For de unge hunde:

KM anbefaler, at man træner fra land til land, så hundene fra starten lærer at svømme over på den anden side. Han sender som på en ligeudsending med kommandoen "GET OVER". Har hunden lært at svømme over, vil den ikke have svært ved at løse opgaven, hvis dummyen falder på vand. Træningen forgik, hvor søen er smallest. Kaster var placeret på modsatte bred, og der blev skudt og dummyen faldt lige i vandkanten. KM fortalte, at hvis hunden tøver med at gå i vandet, skal man slække på lydigheden og lade den gå idet dummyen rammer vandet. Når hunden går villigt i vandet, sættes lydigheden på igen.

En hund slipper dummyen idet førers hænder nærmer sig, og KM understreger, at gode afleveringer fra vand, forudsætter at afleveringerne på land fungerer perfekt. For at træne afleveringer fra vand, anbefaler KM at starte et sted, hvor man kan gå ud i vandet og modtage dummyen, og at dummyen ikke kastes ret langt. Tag dummyen hurtigt, inden hunden ryster sig. Hvis hunden smider dummyen for at ryste sig, skal man ikke tvinge den til at tage den igen. Det giver kun konflikt.

KM opfordrer også til at bruge hjemkaldet, så snart hunden har dummyen, for at få den til at komme direkte hjem.

Nogle hunde springer i, og KM foreslår, at man forsøger at træne det væk, ved at sende hunden helt nede fra vandkanten.

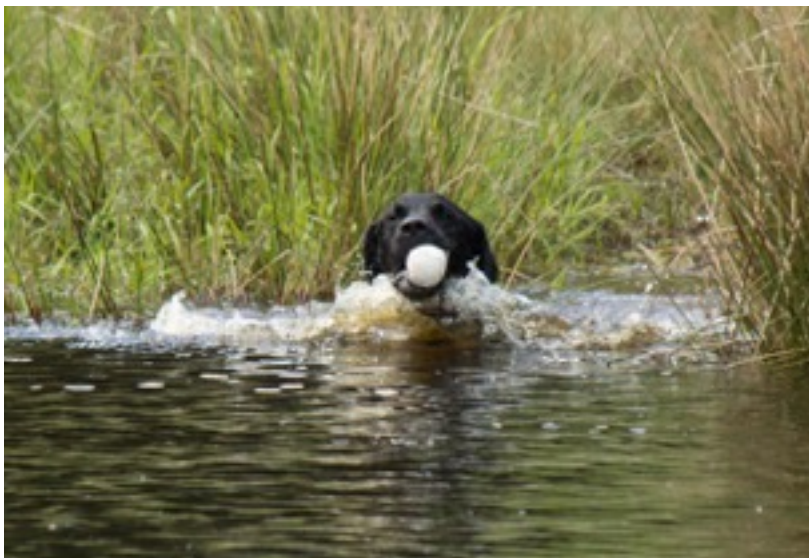
For de øvede hunde:

Træningen foregik mellem de to næs, hvor grillpladserne ligger. Kaster var placeret på modsatte bred, og der blev skudt og dummyen faldt på land tæt ved vandkanten.

Hvis hunden tøver undervejs støttes den med yderligere kommando og med ekstra kast, for at give den tillid til, der er noget at hente.

De mere erfarne hunde sendes på en dummy, som blot lægges eller udfordres med en distraktion. KM bruger både distraktioner, som kastes før hunden sendes og når hunden arbejder. I starten bruger han sten som distraktion, da det sikrer, at hunden ikke får success med at gå efter distraktionen. Senere bruges dummyer.

Hvis hunden ryster sig, når den går i land på modsatte bred, kan man sætte søgesignal på, for at minde den om, hvad den skal.

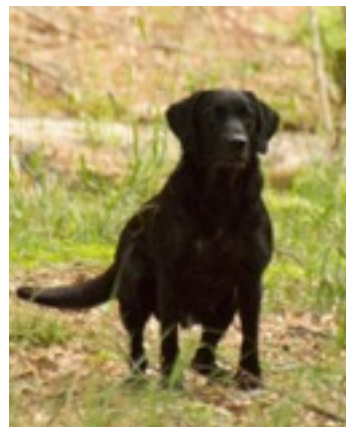

Dirigering

KM adskiller indlæring af stop og bagudsending fra højre og venstre dirigering. Stop og bagud træner han med "the compas", som vi nok kender fra uret. Højre og venstredirigering kan startes, når hunden er i 1-årsalderen og indlæres på en fodboldbane, hvor dummyerne kan ses, og banens grænser hjælper hunden.

Først trænes den ene retning, så den anden, og træningen på fodboldbanen fortsætter til hunden har forstået signalerne og har tillid til førers anvisninger. Det testes ved at blande højre og venstredirigering. Derefter flyttes træningen ud i sværere terræn.

Herefter fulgte test af dirigeringstræningen, hvor stop, bagud, højre og venstre kombineres. I testen var afstandene ret korte.

Øvelse til den mindre erfarne hund

Med start ved A går fører til B, hunden sættes ved B og fører går til C, hvor der kastes over en grøft til C1.

Fører returnerer til B og kaster til D. Fører går til A og sender hunden til venstre fra B til C1.

Hunden sættes igen ved B, fører går til A og sender til højre til D.

Hunden sættes igen ved B, og fører kaster til E, til C og til D.

Hunden sendes nu fra B til E, Fra B til C, og fra B til D

C1

C

A   B   E

D

Øvelse til den mere erfarne hund

Med start ved A går fører til B, hunden sættes ved B Fører kaster til C, til D og hund går med fører ud og lægger ved E.

Hunden sættes ved B, og fører fortsætter mod A. Der kaldes hjem på fløjten med ryggen til.

Hunden sendes fra A mod E, men stoppes ved B, hvorfra hunden sendes til venstre mod C.

Hunden sendes fra A mod E, men stoppes ved B, hvorfra hunden sendes til højre mod D.

Herefter sendes lige igennem til E.

Herefter vendes øvelsen en kvart omgang.

Efter de seks dummyer er træningen slut.

Opgaven kan laves sværere ved at øge afstandene og ved at lægge terrænskift ind. KM opfordrede til at man udfordrer hunden. Hvis en øvelse mislykkes, så gøres det simple, så man går hjem med succes.

Som supplement til dette referat, kan du læse [referatet fra Keith Mathews besøg 28.-29. august 2014.](#)

